

โลกนี้ไม่เที่ยง

หลวงปู่สิม พุทธาจาโร

ณ บัดนี้ถึงกาลเวลา นั่งสมาธิภาวนา การนั่งสมาธิให้พากัน
นั่งขัดสมาธิเพชร การนั่งขัดสมาธิเพชรนี้ กิเลสมาร สังขารมาร
เมื่อมารรบกับพระพุทธเจ้า ตอนพระพุทธเจ้านั่งภาวนาได้ร่มไม้
โพธิ์ พอเห็นพระพุทธเจ้านั่งขัดสมาธิเพชรเท่านั้นแหละ พญามาร
ก็ขยาดกลัว นั่งแบบนี้ไม่เคยเห็น ท่าจะสู้พระพุทธเจ้าไม่ได้
แล้ว ว่างั้น เพียงพญามารมาเห็นการนั่งสมาธิขัดสมาธิเพชร
พระพุทธเจ้า ก็ไม่มีทางสู้แล้ว การนั่งสมาธิขัดสมาธิเพชร คือ
เป็นการแสดงออกซึ่งความองอาจกล้าหาญทางจิตใจ การนั่ง
ภาวนานั่งขัดสมาธิ นั้นไม่เพียงแต่ขัดสมาธิเพชร น้ำพระทัยใจ
พระพุทธเจ้านั้น เป็นเพชรน้ำหนึ่งใจเดียว โดยเฉพาะวันที่
พระองค์จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า จิตใจของพระองค์มั่นคง
เหมือนแผ่นดิน ดุเถิดแผ่นดินไม่หวั่นไหวได้ง่ายๆ ใครจะทำ
อะไรๆ ให้แก่แผ่นดิน แผ่นดินก็ไม่ไหวหวั่นพรั่นพรึง เรียกว่าหนัก
แน่น

จิตใจพระพุทธเจ้าที่เข้าสมาธิภาวนา ก็มีความหนักแน่นไม่
หวั่นไหว แม้ร่างกายสังขารเป็นธรรมดา มีความแก่เป็นธรรมดา
แต่จิตใจพระองค์ก็ข้ามพ้นความแก่ไปได้ ท่านข้ามพ้นความแก่
ไปได้อย่างไร คือท่านไม่มายึดถือว่าพระองค์เป็นคนแก่ ความแก่
ชรามันเป็นเรื่องของธาตุขันธ์ ธาตุ๔ ดิน น้ำ ไฟ ลมเขาแก่ชรา
ต่างหาก น้ำพระทัยใจพระพุทธเจ้ามันไม่รู้จักแก่ เพราะใจไม่ใช่
รูปร่างกายที่เราเห็น จิตใจนั้นเป็นธาตุนามธรรม ท่านให้ช้อย่อยว่า
จิตใจดวงผู้รู้ อยู่ จิตใจดวงผู้รู้อยู่ นั้น ใครจะไปทำอะไรให้ก็ยอม
ไม่มีสิ้นสะเทือน เพราะใจนั้นเป็นไม่ใช่รูป ไม่ใช่วัตถุ ไฟไหม้ก็
ไม่ได้ น้ำก็ท่วมไม่ได้ ภัยอันตรายใดๆในโลก ไปทำลายจิตใจ
ไม่ได้ จิตใจมันเหมือนกับท้องวรรคฟ้าอากาศ มันว่างอยู่

แต่เมื่อมีกิเลส ลากะ โทสะ โมหะหุ้มห่ออยู่ ใจดวงนี้มันก็ยึด
อยู่ในธาตุในขันธ์ ในหน้าในตา ในชื่อในเสียง ในเราในของๆเรา
จิตนี้มันยังโง่เขลาเบาปัญญาอยู่ ยังไม่ได้แยกแยะพิจารณาให้ดี
ว่ามันเป็นของใคร ธาตุดินเป็นของใคร ถ้ามดูกู้รู้ได้ ดินเป็นของ
ใคร ดินไม่ใช่ของใคร ดินภายนอกก็ไม่ใช่ของใคร ดินภายใน ใน

ตัวตนคนเราก็ไม่ใช่ของใคร มันเป็นธาตุดิน ธาตุดินนั้นมันมี
อาการขุ่นแข็ง ธาตุน้ำมีอาการเหลว ธาตุไฟได้แก่ความอบอุ่น
ความร้อน ธาตุลมก็เหมือนลมหายใจเข้าออก สูดเอาอากาศเข้าไป
ไปเลี้ยงร่างกาย ธาตุดิน น้ำ ไฟ ลม ไม่ใช่ของใคร จิตคนเราหลง
มายึดมาถือเอา ยิ่งว่าถ้าสบายกาย สบายใจ จิตใจมันก็หลงอยู่
ในสุขเวทนา คือได้อะไรตามใจหวัง ถูกอกถูกใจมันก็เป็นสุข
เวทนา เมื่อผิดหวังไม่เป็นไปตามใจที่คิดไว้หมายไว้ มันก็เกิด
ความทุกข์ขึ้นมา ทุกขเวทนาเป็นเรื่องของจิตใจหลงทั้งนั้น

เมื่อผู้ภาวนาทำความเพียรเพ่งอยู่ในรูปร่างกาย แม้มันจะ
เจ็บไข้ได้ป่วยบ้างเป็นธรรมดา ก็อย่าไปยึดถือ เป็นเรื่องของ
สังขาร จะไม่ให้มันเจ็บไข้ได้ป่วยลำบากรำคาญไม่ได้ เพราะว่า
สังขารทั้งหลาย มีความไม่เที่ยง สังขารทั้งหลายนี้เป็นทุกข์ ทน
อยู่อย่างนี้ไม่ได้ สังขารทั้งหลายไม่ใช่ตัวตนของบุคคลผู้ใดผู้หนึ่ง
เป็นของกลางโลกอยู่อย่างนี้ เมื่อใดกิเลสตัณหามานะทริฐียังปก
คลุมจิตใจอยู่ด้วยอำนาจตัณหาเหล่านี้แหละ ก็พาให้จิตใจของ
คนเรามาเกิด มาลุ่มหลงมัวเมาต่อไปไม่มีที่สิ้นสุด สิ่งในตัว

ประกอบกระทำอยู่ทุกวันเวลาก็ไม่ใช่ของอื่นไกลที่ไหน มันก็หลง
วนเวียนอยู่ในอาการอันเก่า ตากับรูป เมื่อตาเห็นรูปก็เกิดความ
ดีใจเสียใจไปตามอาการที่รูปมาผ่าน หูได้ยินกับเสียง กระแทกกับ
เสียง จิตใจก็ยินดียินร้ายไปตามเสียงที่มากระทบ กลิ่นก็
เหมือนกัน รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณก็เหมือนกันหมด จิตใจ
เป็นผู้หลง ธาตุแท้มันไม่ได้หลง ธาตุดิน น้ำ ไฟ ลม มันไม่รู้จัก
รู้จักหลงอะไรแหละ มันเป็นธาตุเป็นของกลางเท่านั้นแหละ

จิตใจที่ภาวนาพุทโธๆอยู่ที่แหละ ผู้นี้จะเป็นผู้รู้ ผู้นี้จะเป็นผู้
พิจารณา ผู้นี้จะเป็นผู้ทำให้แจ้ง ผู้นี้จะได้ละ ได้ถอน ได้ปล่อย
ได้วาง ได้เห็นทุกข์เห็นโทษเห็นภัยในวัฏสงสารได้ ก็คือจิตใจ
จิตใจผู้รู้ผู้เห็นอยู่ภายในนี้เอง จะเป็นผู้เข้าใจในธรรมปฏิบัติ จง
รวบรวมจิตใจดวงนี้ให้เข้ามาตั้งภายในจิตใจของตัวเอง จิตใจ
นั้นท่านมีจุดอยู่ว่า ความรู้สึกนึกคิดอะไร อยู่ที่ไหน ก็ให้รวม
กำลังมาตั้งที่นี้ พระองค์ทรงตรัสว่า **ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ**
วิญญูชนทั้งหลายพึงรู้แจ้งปัจจัตตังเฉพาะจิต ปัจจัตตังเฉพาะจิตก็
จิตที่ภาวนาอยู่ พุทโธๆในจิตนั่นเอง ไม่ต้องไปหา ถ้าเกิดหาว่า

มันอยู่ที่ไหน ที่นั่นที่นี้ก็ไม่รู้ ยุ่งเหยิงเปล่าๆ เมื่อวางต้นหาความ
หาเสียทั้งหมด จิตใจมันก็อยู่ที่จิตนั่นแหละ มันไม่ได้ไปที่ไหน
มันเกิดขึ้นมาดับไป ดับไปมันก็เกิดขึ้นมา ปรุงแต่งอยู่อย่างนั้น

ผู้ภาวนาจึงทำความเพียรเพ่งอยู่ให้รู้แจ้งด้วยปัญญา
พระองค์ทรงตรัสไว้ว่าธาตุสี่ ชั้นห้า อายตนะทั้งหลาย พึงรู้แจ้ง
ตามความเป็นจริง อย่าได้รู้ไปตามความหลง พระองค์ให้รู้แจ้ง
ตามความเป็นจริง ของจริงมันมีอย่างไรก็ให้ตามรู้ตามเห็นตาม
ความเป็นจริงนั้น มีความเกิดขึ้นมาแล้วก็เจริญขึ้น เมื่อเจริญ
หมดขีดแล้ว ก็ชำระหลุดโรยหมดแก่แตกดับไป คือว่าเกิดขึ้นก็ดับไป
เกิดขึ้นก็ดับไป ทุกภพทุกชาติอย่างนี้แหละ จงตั้งจิตเจตนาดู
ความเคลื่อนไหวไปมาของธาตุทั้งสี่ ดิน น้ำ ไฟ ลม ธาตุ
กรรมฐาน อสุภกรรมฐาน รูปชั้นห้าร่างกายของมนุษย์คนเรานี้
ท่านว่าเป็นก้อนอสุภะ ก้อนอสุภกรรมฐาน ยังไม่ตายมันก็แสดง
ความเน่าความเปื่อยขึ้นมา ในรูปชั้นห้าร่างกายนี้อยู่เสมอ โรคภัย
ไข้เจ็บก็เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา โรคบางอย่างบางประการเจ้าตัวไม่
ต้องการมันก็เกิดขึ้นมาได้ มันเป็นไปได้ทุกอย่างทุกประการ

จิตใจผู้ภาวนาจงเตรียมละอยู่เสมอ เตรียมวางอยู่เสมอจึงได้ ถ้า
มายึดตามอาการเหล่านี้ สบายเราก็ว่าเราสบาย ดื่อกดีใจ ทีนี้ถ้า
เกิดไม่สบายกายขึ้นมา จิตมันก็ไม่สบาย แท้จริงแล้วจิตใจมัน
เป็นผู้ไปยึดไปถือต่างหาก จึงเกิดไม่สบายขึ้นมา ถ้าจิตใจดวงผู้
รู้ อยู่ในใจของตัวเอง ไม่ไปยึดหน้าถือตา ยึดตัวถือตน ไม่ยึดไม่
ถืออะไรทั้งนั้น เห็นว่าเมื่อมันเกิดขึ้นมาได้ มันก็แตกดับไปเป็น
ธรรมดาของเขาอย่างนั้นเอง

จิตใจให้ปล่อยวางทุกสิ่งทุกอย่าง จงเห็นว่าในโลกนี้ สังขาร
ทั้งหลายมันไม่เที่ยง สังขารทั้งหลายมันเป็นทุกข์ของมันเอง
สังขารทั้งหลายไม่ใช่ตัวตนของบุคคลผู้ใด จิตใจมันไปหลงเอา
ยึดเอาถือเอา วุ่นวายไปเอง ไม่มีอะไรวุ่นวายในโลก กิเลสราคะ
มันวุ่นวายเอง กิเลสโทสะมันวุ่นวายเอง กิเลสโมหะมันวุ่นวาย
เอง จิตใจของผู้ใดเข้าใจผิดคิดหลงไปตามกิเลสเหล่านี้มันก็
วุ่นวายเป็นทุกข์ในโลก ไม่รู้แจ้งเห็นจริงด้วยปัญญาอันชอบ คือ
ทุกสิ่งทุกอย่าง ทั้งคนทั้งสัตว์ทั้งวัตถุธาตุทั้งหลาย ทั้งที่มี
วิญญาณครองได้แก่คน สัตว์ ทั้งที่ไม่มีวิญญาณครอง มันก็มี

ความไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตาทั่วไปในโลกนี้ ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนไปที่ไหน ก็แสดงความไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตาอยู่เต็มโลก

แต่เมื่อจิตใจผู้ปฏิบัติภาวนาไม่ตั้งมั่นลงไปได้ จึงได้เกิดความลุ่มหลงมัวเมายึดมั่นถือมั่น ไม่รู้จักละจักวาง ไม่รู้จักสงบระงับ เมื่อไม่รู้จักละจักวาง อะไรเจ็บขึ้นมาก็ว่าเราเจ็บ เมื่อเจ็บขึ้นมาแล้ว ก็อยากจะให้มันหายไป แต่เวลามันเกิดสบายขึ้นมาชอบใจ เวลาทุกข์ขึ้นมาไม่ชอบใจ นั่นแหละคือว่าจิตมันไม่สงบตั้งมั่น ไม่อยู่ในจิตในใจจริงๆ คอยไปยึดไปถืออารมณ์เรื่องราวทั้งหลายเหล่านี้ในโลก ไปยึดไปถือทำไม สิ่งใดไม่เที่ยงไปยึดเข้าก็เป็นทุกข์ ไม่เที่ยงเป็นทุกข์เป็นอนัตตา ไม่เที่ยงเป็นทุกข์ ไม่ใช่ของใครในโลกนี้ ท่านให้รู้ไว้ ของเราตัวเราที่ไหน เป็นของเราตัวเรา บอกได้ว่าฟังที่ไหน ถ้าบอกได้ก็บอกไม่ให้มันเจ็บ เวลาเจ็บก็บอกว่าให้หาย ให้มันหาย ได้ไหม มันไม่ได้ เมื่อไม่ได้ท่านก็ให้ปล่อยวางเสีย อย่ามายึดมั่นถือมั่นว่าเป็นเรา เป็นของๆเรา ของทั้งหลายไม่ใช่ของใคร มันเป็นของกลางอยู่ในโลกนี้แหละ ทั้งรูป

ทั้งนาม ทั้งกาย ทั้งจิต ทั้งเรา ทั้งเขา ทั้งคน สัตว์ วัตถุธาตุ
ทั้งหลาย มันเกิดดับอยู่ตามหน้าที่ของเขาอย่างนี้ จิตใจผู้ภาวนา
ไม่ควรมาลุ่มหลงมัวเมาอีกต่อไป

เท่าที่ลุ่มหลงมัวเามาแล้วตั้งแต่อดีตชาติ นับภพนับชาติไม่
ถ้วนแล้ว จนมาเกิดในภพนี้ชาตินี้ ภพนี้ชาตินี้ก็ให้ภาวนา
ภาวนาจนรู้แจ้งรู้จริงด้วยปัญญาอันชอบ ไม่ใช่ว่าฟังธรรมแล้วไม่
ภาวนา มันก็ไม่ได้ ต้องภาวนา ต้องพิจารณาอยู่ทุกวันเวลา
ว่าโลกนี้ไม่เที่ยง โลกภายนอกก็ไม่เที่ยง โลกภายในกายใจของ
คนเรานั้นก็ไม่เที่ยงไม่แน่นอน จะเอาความเที่ยงแท้แน่นอนใน
โลกนี้ไม่ได้ ผู้ปฏิบัติธรรมจงเป็นผู้ตั้งอกตั้งใจปฏิบัติ เอาจริงเอา
จริงในจิตใจของตัวเอง ไม่ให้จิตใจมันอ่อนแอท้อแท้ในหัวใจ ให้
เห็นแจ้งในร่างกายสังขารรูปธรรม นามธรรมนี้

กายกับใจเมื่อท่านย่อเข้ามาแล้วว่า นามและรูป นาม
หมายถึงจิต รูปหมายถึงตัว รูปนามกายใจนี้ มีความไม่เที่ยง
เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา ไม่ใช่ตัวตนของเราเลย **สัพเพสังขารา**
อนิจจา ขึ้นชื่อว่าสังขารทั้งหลายมีความไม่เที่ยงแท้แน่นอน แล้ว

ก็มีอยู่เต็มโลกด้วย ไม่ว่าจะเรื่องของคน ไม่ว่าจะเรื่องของสัตว์ ไม่ว่าจะ
เรื่องวัตถุธาตุทั้งหลาย มันแสดงอยู่ที่ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็น
อนัตตา คือมันไม่เป็นอยู่อย่างที่เป็นอยู่อย่างเราเห็น อีกไม่กี่
เวลามันก็เปลี่ยนไปแปลงไปตามหน้าที่ของเขาอย่างนั่นเอง
จิตใจผู้รู้ผู้เห็นอยู่ที่ไหนในเวลานี้ ก็ให้รวมกำลังมาตั้งมั่นในจิตใจ
ดวงนี้ให้ได้ เมื่อจิตใจดวงนี้ตั้งมั่นเป็นสมาธิภาวนาลงไปได้แล้ว
ไม่ว่าจะอยู่ที่นี้อยู่ที่ไหนก็ตาม ก็เป็นภาวนาได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง
นั่งก็ภาวนานั่ง นอนก็ภาวนานอน ยืนก็ภาวนายืน เดินก็ภาวนา
เดิน ทุกอิริยาบถอย่าได้ประมาท

เดี๋ยวนี้คนเรามันประมาทมัวเมา ลุ่มหลง ไม่นึก ไม่พิจารณา
เรารอวันตายอยู่ทุกลมหายใจเข้าออก แต่ไม่รู้สึกลงใจ ยังสำคัญ
ผิดคิดว่าเราจะไม่ตายอยู่นั้นแหละ ทีนี้เมื่อเห็นผิดว่าเราจะไม่
ตาย เวลา มันจะตายขึ้นมา มันเจ็บปวดทุกขเวทนา จนร้องไห้
น้ำตาไหล มันก็ไม่หยุดเจ็บ ฉะนั้นให้เรารู้เท่าทันว่าสิ่งทั้งหลาย
ไม่ใช่ตัวตนของเรา จิตใจมาอาศัยธาตุดิน น้ำ ไฟ ลม เป็นอยู่ชั่ว
ระยะเวลาหนึ่งเท่านั้นเอง อีกไม่นานมันก็พลัดพลาจากกันไป

เป็นธรรมดาอย่างนี้ ผู้ปฏิบัติธรรมท่านจึงตั้งอกตั้งใจปฏิบัติบูชา
ภาวนา ไม่ให้จิตใจทอดลอย ตั้งใจปฏิบัติอยู่ทุกขณะ คือร่างกาย
จะเคลื่อนไหวไปมาที่ไหนเวลาใดก็ตาม มันก็เคลื่อนอยู่ใน
อิริยาบถทั้งสี่ ยืน เดิน นั่ง นอน นอนตื่นขึ้นมาก็นั่ง นั่งก็ยืน
ยืนก็เดิน เดินก็วนไปวนมา อันนี้เป็นธรรมดา วัฏสงสารเขา
เป็นมา เขาเป็นอยู่ จะเป็นไปในข้างหน้า ส่วนจิตใจผู้ภาวนาจง
กำหนดหลักอนิจจัง คือความไม่เที่ยง หลักทุกขัง คือความเป็น
ทุกข์ หลักอนัตตา สิ่งทั้งหลายไม่ใช่ตัวตนของเราเลย จิตใจ
อย่าได้ลุ่มหลงมัวเมาไปในที่ต่างๆ ฉะนั้นโดยอุบายโดยย่ออันนี้
เมื่อว่าเราท่านทั้งหลายพากันได้ยืนได้ฟังแล้วก็ให้กำหนดจดจำ
นำไปประพฤติปฏิบัติ ก็คงได้รับความสุขความเจริญ เอวัง ก็มี
ด้วยประการฉะนี้

ที่มา: https://youtu.be/bvk9TjzN_mc